

Тема уроку

**Розв'язування вправ,
обчислення суми, добутку і
кількості з допомогою вказівки
повторення.**

План уроку

1. Питання на перевірку вивчення домашнього завдання.
2. Виконання вправ.
3. Складання циклічних програм.
4. Тестова перевірка ТЕМА-7 -оцінювання.
5. Практична робота “Відлагодження та тестування циклічних програм”
6. Підсумки уроку та домашнє завдання.

Пригадай, ти це знаєш!

1. Що називається циклом?
2. Скільки існує видів повторень?
3. Запишіть загальний вигляд оператора циклу з параметром.
4. Чому дорівнює параметр циклу, якого типу він може бути?
5. Запишіть загальний вигляд оператора циклу з передумовою.
6. Поясніть виконання циклу з передумовою
7. Який загальний вигляд має оператор циклу з післяумовою?
8. Наведіть власний приклад циклічного алгоритму з лічильником.

ВИКОНАЙ, В ТЕБЕ ВИЙДЕ

Розв'язати вправи:

Знайти значення змінної a, якщо

1. $a := 5$; for $i := 1$ to 3 do $a := a * i - 2$; $a := a + 1$;

2. $a := 5$; for $i := 1$ to 3 do begin $a := a * i - 2$; $a := a + 1$; end;

Знайти значення p, якщо

3. $p := 4$; while $p < 10$ do $p := 2 * p + 1$; $p := p + 1$;

Знайти значення змінної S, якщо:

4. $s := 1$; repeat $s := 2 * s + 2$ until $s > 10$;

Що таке цикл?

Цикл – багаторазове виконання одних і тих самих дій

Які задачі можна розв'язати з допомогою циклу?

Задачі для
знаходження
суми, добутку
чисел з певного
діапазону

Задачі для
виведення
значень
функцій з
певного
діапазону

Задачі для
знаходження
значення функцій
з певного
діапазону

Приклад обчислення суми

Задача 1. Знайти суму n дійсних чисел. Числа вводяться з клавіатури.

```
Program Suma;  
uses crt;  
var S, a:real; i,n:integer;  
begin clrscr;  
  writeln('Ввести кількість чисел n');  
  readln(n);  
  S:=0;  
  for i:=1 to n do  
  begin  
    writeln('Вести дійсне число');  
    readln(a);  
    S:=S+a;  
  end;  
  write('Сума S=', S:9:2);  
  readln  
end.
```

Приклад обчислення суми

Задача 2. Серед чисел $1 < n < 100$ знайти всі пари чисел, для яких їх сума дорівнювала б їх добутку.

```
Program zadacha;  
{знаходження пар чисел}  
var  
    k, a, b : integer ;  
begin  
    k := 0 ;  
    for a := 1 to 100 do  
    for b := 1 to 100 do  
    begin  
        if a + b = a * b then  
        begin  
            k := k + 1;  
            writeln (' числа ', a, b );  
        end;  
    end;  
    if k = 0 then writeln (' таких чисел не має' ) else ( ' k = ', k );  
end.
```

Приклад обчислення добутку

Задача 3. Обчислити добуток перших п'яти елементів послідовності, яка задана формулою:

$$a_i = 2 + |\sin 3i|$$

```
Program Dobytok1;  
uses crt;  
var s,n:integer; a,d:real;  
begin clrscr;  
write('Ввести кількість елементів n=')  
readln(n);  
d:=1;  
for i:=1 to n do  
begin  
    a:=2+abs(sin(3*i));  
    d:=d*a;  
end;  
writeln('добуток=',d:10:2);  
readln;  
end.
```


Приклад обчислення кількості

Задача 4. Скільки елементів послідовності $a_i = 1 - \cos i$, де $i = 1 \dots 20$, задовольняє умову $0 < a_i < 1$?

```
Program Kilkist;
uses crt;
var i,n,k:integer; a:real;
begin clrscr;
write('Ввести кількість елементів n=')
readln(n);
k:=0;
for i:=1 to n do
begin
    a:=1-Cos(i);
if(a>0) and (a<1) then k:=k+1;
end;
writeln('кількість= ',k:2);
readln
end.
```

ВИКОНАЙ, В ТЕБЕ ВИЙДЕ

Визначити значення змінних після виконання фрагментів програми:

- а) $y := 0;$
for $k := 2$ to 6 do $y := y + k;$
- б) $y := 1;$
for $k := 6$ downto 3 do $y := y + k;$
- в) $y := 1;$
for $k := 1$ to 3 do $y := y + k;$
 $y := y * 10;$
- г) $S := 0;$ for $i := 1$ to 4 do
begin $S := S * 10;$
 $S := S + i;$
end;
- д) $y := 0;$ for $x := 6$ downto 2 do
 $y := y + x; y := y * 2;$

Скласти програми до задач:

1. Обчислити значення змінної y при заданому значенні n

$$y = \frac{1}{1} + \frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \dots + \frac{1}{n}$$

2. Підрахувати суму і добуток парних чисел від 10 до 100.

Домашнє завдання:

- Опрацювати конспект
- Підготуватися до тестової перевірки
- Скласти програми до задач №1, 2

**Дякую за роботу на уроці!
До нових зустрічей!!!**